

89. NINOVE : a) *Pelsnayers van Nieneven* (pelssnijders) : De Dene.
- b) *Wettelen* (wortels) : De Raadt (nog gebruikt).
- c) *Wortelboeren* : De Raadt.
- d) *Wortelkrabbers* : (meest gebruikt : Gittée (Volkskunde, V, 136), De Raadt, Alf. De Cock (Lied opgeteekend te Denderleeuw, 4e str-zie Aalst) : Krabt de wortels (bis), zei de Ninovenaar. Bij J. Vande Velde, 7e str. : Sluit de poorten (bis), zei de Ninovenaar. (Zinspeling op de bekende sage, waarin verteld wordt, dat de Ninovenaars eens één der poorten der stad sloten met een wortel, die opgegeten werd door een ezel)
- e) *Worteleters* : Plas (Bladen uit de Geschiedenis van Ninove, Deprez, Brussel, 1890), I. Teirlinck (Idioticon, III, blz. 376)
- f) *Ninoofsche patakkers* (naar de zonderlinge locale uitspraak van het woord patatten) : Gittée (Volkskunde, V, blz. 137), De Raadt. (niet meer gebruikt)

Wordt voortgezet.

Boekbesprekingen.

Jozef Simons. - *Op Grootvaders knie. Volksvertellingen. Leuven, De Vlaamsche drukkerij, 44, Minderbroederstraat. Vol. in kl. 8° met 108 blz. Prijs 7 fr.*

Het boek is in een net geel kleedje gestoken. Op het titelblad ziet ge den jongen aandachtig luisteren naar Grootvader, die smakelijk vertelt, terwijl hij tusschenin zijn pijpken rookt. Eerst en vooral is van 't Een plezier is 't ander waard, (blz. 5-10). Vervolgens vertelt Grootvader van *Het schoone Kind* (11-17), *Van Piet den Zwijnenhoeder* (18-22), *Van het zilveren Schaaltje en den doorschijnenden Appel* (23-26), *Van den gouden Vogel, het gouden Paard en de Prinses* (27-33), *Nadien komt : Van Jan, een Kasteelheer en zijn drie dochters* (34-40). Dan hooren wij : *Van het Wondertapijtje, het Wonderstokske, de Wonderlier en het Wondermanteltje* (41-45), *Van Jakke den*

Bezembinder (46-56). *Van Jan en den Toovenaar* (58-62) en *Hoe Blanden aan zijn Naam kwam* (63-65). Nu komen aan de beurt : *Van de drie Weezen* (66-69). *Van klist aan en mand omhoog !* (70-74). *Van de twee Boomsnoeiers* (76-82). Daarop volgen : *De Kwezel en de drie Gebroeders* (83-86). *Van Piertje en de Kwezelkes* (87-93), *Van drie Gelukzoekers* (96-102). En om te sluiten vertelt Grootvader *Uit Ijdelheid* (103-108).

De taal van het boek is volksch en eenvoudig, zooals het past voor volksvertelsels. Begin en einde zijn ook naar den ouden trant : Daar was eens ; in het jaar , en er kwam een verken mee nen langen snuit en mijn vertelselken is uit, enz.

Dit werkje verdient alle aanbeveling. Het past zoowel voor folkloristen als voor volksbibliotheken.

P. Van den Broeck (Hamme).

Vander Ven (D. J.) Neerlands Volksleven in den Zomer. Groot nationaal en folkloristisch Filmwerk. Met muzikale illustratie van Prof. J. Röntgen.

De h. Vander Ven verricht puik werk met het verfilmen van de gebruiken van het Noordnederlandsche volk gedurende een bepaald jaargetijde. Naast een Lentefilm en een Oogstfilm, die met veel bijval in de Koloniale Unie te Brussel op 21ⁿ Januari jl. vertoond werd, is ook een Zomerfilm samengesteld geworden, waarvan deze brochure den tekst vormt. Prof. J. Röntgen heeft voor de muzikale illustratie gezorgd, waarin tal van volkswijzen aan de vertoonde gebruiken verbonden verwerkt zijn. Deze Zomerfilm bestaat uit een bloemen-voorspel, de Luilakviering (te Zaandam) en de Pinkstergebruiken (het feest der Pinksterkronen te Deventer, de Pinksterbroed te Fleringen in Twente, de ommegang met de reuzen Valuas en zijn Huisvrouw te Venlo, enz.) het Koningsfeest en de Bronkdag te Gronsveld, de Midzomerfeesten in Noord-Brabant, Gelderland en op Terschelling, de boerenbruiloft te Asselt-bij-Roermond en als slot een Zomer-naspel.

Deze film, waarin de volksgebruiken getrouw worden afgebeeld, zal er niet weinig toe bijdragen Neerlands volksleven in Noord-Nederland zelf en ook in het buitenland beter te doen kennen.

Laat ons hopen, dat ook in Vlaanderen weldra dergelijke onderneming tot stand zal komen en dat alzoo het beeld van tal van onze verdwijnende volksgebruiken voor het nageslacht zal gered worden. Zulke filmen zijn niet alleenlijk uitstekende folkloristische documentatie, maar ze zijn ook een voortreffelijk middel om bij de jeugd de kennis van het eigen volk uit te breiden en haar de verknochtheid aan eigen streek en zeden en gebruiken in te prenten.

F. V. E.

Van Bossche (Jan). Lieder en Gedichten, opgezocht en verzameld door Ed. Van Dooren, rustend onderwijzer en schepen van Onderwijs te Vracene. Drukkerij L. Van Melle en Zonen, Gent, zonder jaartal. 116 blz. 3 bijlagen. Prijs 5 fr.

(Te koop bij den heer Fd. Van Dooren).

Jan Van Bossche (Vracene, 29 Maart 1776 - Sinaai, 1845) was een autodidakt, die zich van timmerman tot onderwijzer wist op te werken. Hij schijnt wel een flink schoolmeester te zijn geweest en was stellig een vaardig verzenmaker, aan wien het maar aan opleiding ontbroken heeft om een groot dichter te worden. Zijn gedichten, volksch en Catsiaansch van trant met hier en daar een humoristischen trek, hebben meest een didaktische strekking, doch de man getuigt ook een open oog voor de natuurschoonheid te bezitten, b. v. in zijn Meilieder, waarvan hij zelf de melodieën componeerde en waarvan sommige nog in zijn geboortedorp met meiavond gezongen worden. Wij moeten den h. Van Dooren dankbaar zijn Van Bossche's dichterlijke nalatenschap uit den vergeethoek gered te hebben en deze bescheiden bijdrage tot de geschiedenis van de Vlaamsche letterkunde uit het begin der vorige eeuw te hebben uitgegeven. Het werkje verdient alle aanbeveling.

F. V. E.

Wij hebben nog ontvangen :

1) *Handelingen van de Commissie voor Toponymie en Dialectologie, I, 1927, XXIV en 250 blz.* (te bestellen bij den sekretaris Prof. Dr Em. Blancquaert, 15, Brusselsche steenweg, Meirelbeke. Prijs : 25 fr.) (tweetalig).

Inhoud : Jaarverslag. Koninklijke besluiten van 7-4-26 en van 10-7-25. Huishoudelijk reglement. Werkprogramma. Adreslijst van de leden.

Toponymie wallonne : Feller J. : I Methode de la toponymie. II Initiation historique et bibliographique.

Dialectologie Wallonne : Haust J. : La dialectologie Wallonne. Doutrepont. A : La philologie Wallonne en 1926.

Vlaamsche toponymie : Mansion J. : Iets over toponymische Methode. Vande Weyer J., : Bibliographie van de Vlaamsche Plaatsnaamkunde.

Vlaamsche dialectologie : Blancquaert E. : I Methode van de Vlaamsche Dialectologie. II Historisch overzicht van de Vlaamsche Dialectologie. - Grootaers, G. : De Nederlandsche Dialectstudie in 1926.

2) *Sacré (M.) Antonius en Jan Frans Sacré, wereldberoemde horlogemakers-mechanici, hun ascendenten en descendenten. Gedrukt te Merchtem bij M. Sacré, 1927, 10 blz. Prijs 2.5 fr.*

Bericht.

De Tentoonstelling van het Volkstooneel. - Onze Bond is van plan in Juli a. s., ter gelegenheid der Gentsche Feesten, een tentoonstelling van het volkstooneel in Oost-Vlaanderen in te richten. De aloude Koninklijke Kamer van Rhetorika "De Fonteyne" stelt te onzer beschikking haar archief en haar juweelen. Om te slagen moet men evenwel op de medewerking kunnen rekenen van allen, die iets voor tooneel voelen. Daarom richten wij een oproep tot de leden, die bezitter zijn van voorwerpen, handschriften, drukwerk, foto's, kleederen, enz., betrekking hebbende op het volkstooneel, om die te willen afstaan voor den duur van de tentoonstelling. Voor de inlichtingen gelieve men zich te wenden tot den E. H. Celis, Konservator van het Folklore-museum, Heirnislaan, 5, Gent.
